

یاد آوری ضروری: افکار و نگارش این قلم انفرادی و منحصر بفرده است ولی اجابت آن اختیاریست

***

چگونگی مشروعیت نظام سیاسی

عناصر مکونه و سند حقوقی (قانون اساسی یا پاکیزه پیمان آن)

***

نظام پیشا سیاسی را اگر به مفهوم عام آن در نظر گیریم این نظام از فرد آغاز و تا کتله بشریت وسعت می یابد، زیرا از نظم و انضباط اخلاقی منحصر به فرد تا خانواده و فرا تر از آن تا نظام اجتماعی و در کنار آنها از نظام کائنات، نظام شمسی و امثال آن نامبرده میشود و همانطوریکه گفته آمدیم در این نظامها که بسا پسوند سیاسی رانیز با خود حمل می کند و مروج و معمول فعلی زمان هستند که همان نظام سیاسی با ابعاد مختلف و انواع گوناگون آن چون دموکراسی سوسیالستی، کمونیستی، دکتاتوری و غیره می باشند و در کنار این نظامهای سیاسی نظام اسلامی که شرح و بسط آن در این مبحث نمی گنجد و من در این نگارش چگونگی موضوع مشروعیت نظام های سیاسی را با همان توانائی ناچیز فکری خویش به بحث می گیرم

نظام سیاسی مشروع

نظام سیاسی ی مشروع که مبتنی بر اراده مردم قوام گیرد و در یک جغرافیا و یا کشوری ایجاد گردد زمانی مدار اعتبار و باور است که درج یک سند رسمی حقوقی و ملی (قانون اساسی) متکی بر یک قرار داد بین دولت و ملت تسجیل و همه حقوق افراد مملکت بطور عام، و تکالیف دولت و ملت که جانبین منقاد و ملزم به اجرای آن گردد نافذ و به اجرا درآید تا وجود و حاکمیت آن بستر ساز برای عدالت اجتماعی شود: ببینید همانطوریکه گفته آمدم دولت و حکومت در یک جغرافیا و یا کشور که محصول نظام سیاسی همان کشور است، زمانی مسئول و پاسخگو پنداشته میشود که بر مبنای اراده مردم ایجاد و در این راستا - سند اساسی و حقوقی ای که اثبات و اعتماد جانبین را روشن و ضمانت آن را عهده دار گردد موجود باشد که طبعن این سند همان سند حقوقی ملی یعنی (قانون اساسی) است که مکلفیت ها و وجایب جانبین را تصریح و مکلفیت ها را روشن و نظم جامعه را تأمین می نماید

بیجا نیست اکنون به اندازه توان فکری انواع مشروعیت و هر کدام از عناصر متشکله آن را از نگاه اهمیت و جایگاه شان که زمینه ساز در این مبحث است طور مؤجز و مختصر توضیح نمایم

مشروعیت نظامهای سیاسی در جهان کنونی تحت یک سلسله شرایط به دونوع قابلیت پذیرش داشته که برآورده شدن شرایط آن موجب قبول مشروعیت از طرف جامعه داخلی کشور و جوامع بین المللی در جهان می گردد

الف: مشروعیت داخلی و مردمی

ب: مشروعیت خارجی و بین المللی

الف: مشروعیت داخلی و شرایط شناخت آن

در شناخت شرایط اساسی مشروعیت داخلی می شود این عناوین را ردیف ساخت

اراده مردم و ملت

ناگفته پیداست که؛ رأی، خواست و تمنای مردم یعنی رضائیت و قبول آنها برای پذیرش و انتخاب بر اساس رأی و نظر که وسیله اظهار و بیان طور صریح و مستقیم و یا غیر مستقیم وسیله نماینده های واقعی و با صلاحیت آنها که آزادانه و بدون و اجبر و اکراه و ارباب ابراز شود تبارز اراده آنها بوده که در آن - اراده آنها تجلی می یابد

و این اراده می تواند بطور منفی و عدم پذیرش اظهار شود که اراده عدم قبول و یا رد پنداشته میشود که به هر دو صورت «پذیرش و قبول» و یا «عدم پذیرش که رد و عدم قبول است» تبارز و تراویده اراده و رأی شهروندان یک جامعه می باشد که این اراده اگر مثبت باشد و یا منفی اراده مردم خوانده می شود

اگر این طرز اجرا و عمل را با صراحت و نام آشناتر بیان نماییم می شود طبق معمول و صریح همان «انتخابات صادقانه» بنامیم که نتایج آن زمینه ساز همین اجرا شده می تواند

زمانیکه با یک تصویر خوشبینانه پذیرفته شود که اراده مردم به همین منوال در صفحه انصاف به اجرا در می آید و نتیجه آن طلوع و تبارز میکند آنگاه بایست گذار به مرحله بعدی آن یعنی توثیق این اراده بمیان آید که اثبات کننده اراده مردم و التزامات بعدی و مجموع حقوق مندرج در آن بر جانبین که زاده اراده مردم می باشد تبارز کرده است همین رویکرد و تصمیم را قراردادی بین نظام سیاسی یا قدرت بر سر اقتدار می نامیم و این اراده درج یک سند رسمی و ملی طور مکتوب درج و تسجیل میگردد که در حقیقت همان قانون اساسی یا سند حقوقی پاکیزه است که همه شرایط آن موافق به اراده مردم و جوابگوی مجموع خواسته های جامعه و مردم و مکلفیتها و وجایب آنها شمرده میشود. زمانیکه قانون اساسی با این محتوا تسجیل و نافذ گردد در جنب همه اساسات لازمه - دو اصل عمده و مبرم را برای اثبات ضمانت خویش شرط اساسی قرار می دهد:

۱ - تأمین حقوق شهر و ندان و جامعه و بالمقابل مجموع وجایب آنها

۲ - مکلفیت های دولت و مردم

۳ - جمله مندرجات در سند که بایسته های یک قانون اساسی را دارا بوده و امر و نهی لازم الاجرا یا ممنوع الاجرای مشروع در آن درج و اجرایی گردد.

با دقت و توجه به آنچه عنوان گردید خواسته و ناخواسته این دو عنصر عمده متبارز می شود

الف: مسئولیت بر مسئولین

ب: پاسخگو بودن بر عاملین در برابر اعمال و رویکرد های که اجرا می کنند و یا اجرا کرده اند

لطفن در آینده بخوانید.

با حرمت سخی صمیم.